

ШУМЕНСКА ПОЩА

ВЕСТНИКЪ ЗА КУЛТУРЕНЪ И СТОПАНСКИ НАПРЕДЪКЪ НА ГР. ШУМЕНЪ И ОКОЛНОСТЪТА МУ

Редакторъ: Д. РАДЕВЪ.

Излиза всѣки присъственъ вторникъ и сѣбота
ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ 80 ЛВ. 6 МЕСЕЦА 50 ЛВ. 3 МЕСЕЦА 30 ЛВ.

Год.

ОБЯВИ: търговски — 150 лв. кв. см., официални — 2 лв. кв. см.

Ред. и админ.—пл. „Ц. Борисъ“. Тел. 140. Админ.: Спасъ Добревъ

20

брой

Изборнитѣ права на женитѣ

Отъ редъ години се бори българката за изборни права. Има страни, гдето жената радва на тия права. Дори азитѣ съседки ромжнки, гърци и туркини ни изпревариха. Българинътъ се показва консерваторъ, фанатикъ на старото отживѣлото и отъ турнина. За пръвъ пѣтъ въ нашата история българката се достоява съ правото да даде своя гласъ на доверие за тоя или оня гражданинъ отъ града или селото си за общински съветникъ. Жената нѣма друга инициатива чрезъ бюлетината, да даде гласъ за майчината грижа на детето си. Извънъ жилищния прагъ. Общината не е свъенъ едно по-широко семейство. Въ общинскитѣ съвети се обсъждатъ здравни, икономически, стопански, социални редъ други въпроси, отъ които правилно или неправилно разрешение се опредѣля и лагоденствието на децата ни не е право гласътъ на майките да не бжде чутъ. Странно е, че за да се аргументира българинътъ въ своя консервативнъ до фанатизмъ, отива до тамъ да усмива, че изборното равноправие на жената, трѣбвало да се последва и отъ друго физическо, и физиологическо равноправие. Какви не карикатури не се писаха по оя поводъ въ вестниците! Нарисуваха ни като свраки, патки или облечени въ мъжки иванталони. Изборното право на жената е майчино право — нито свраче нито пате. Българинътъ прекали позволеното съ своята упоритостъ, консерватизмъ въ обществения животъ. Той не позволява ни крачка напредъ отъ онова, което ни е оставила традицията на дѣди и прадѣди.

Женитѣ съвсемъ не желаятъ да се изравняватъ съ мъжете чрезъ изборнитѣ си права, защото въ такъвъ случай тѣ не ще влеятъ нищо ново въ обществения ни животъ. Напротивъ тѣ искатъ да спѣстватъ обществения институтъ на страната съ своята характерна женственостъ за да ги направятъ по-малко мозъчни и тепо-вече човѣчни, сърдечни. За ето нищо въ свѣта ние женитѣ не раки искаме да променимъ нашата особена физическа, физиологическа нито даже психическа природа, за да я изравняваме съ мъжката, защото въ обществения животъ, колкото си

ИЗЪ МИНАЛОТО НА ШУМЕНЪ

Бележитъ учителъ — Д. П. Войниковъ

(Продължение отъ бр. 19).

Шуменъ, презъ времето на Д. П. Войниковъ, макаръ да е заемалъ по численостъ на жителитѣ си едно отъ първитѣ мѣста, не нему се е падала просвѣтителната инициатива, а на други, по-загнати български центрове, дето българския елементъ се е билъ запазилъ отъ погърчване и необеспокояванъ твърде отъ турското население, което мъчно се е поддавало на новаторство. Това обстоятелство е послужило, навѣрно, като подбуда за цѣлата дейностъ на Войникова, която, съ малко думи, може да се нарече — благоговение предъ просвѣтата. Войниковъ, като учителъ и чрезъ постоянния си контактъ съ населението, лесно е можалъ да долови, че масовото невежество се явява като естествена бариера за преуспѣването на каквато и да било политическа култура.

Като първа стѣпка, следователно, за освобождаване отъ чуждо духовно иго, се е считала просвѣтната дейностъ, необходимостта отъ наука. Станалъ адептъ на една идея Войниковъ не е престава въ я разширява все повече и повече. Той не се е спиралъ предъ нищо. Покрай огромната си работа въ училището и вънъ отъ него, той е изучавалъ и нотно пѣне, за да продължи просвѣтителната си дейностъ.

На помощъ на Войниковъ въ тая областъ е дошелъ емигрантъ — маджаринъ Шафранъ. Войниковъ отбира 12 ученика отъ по-възрастнитѣ и отначало тайно ги е обучавалъ въ празнични дни да свирятъ на своитѣ инструменти. Полагатъ се по този начинъ и основитѣ на ученическия оркестъръ. Упражненията, казахме ставали тайно, защото населението е гледало съ презрение на това занятие, което се смѣтало, че само диганитѣ трѣбвало да го упражняватъ. По-после тия музикални упражнения сж станали една отъ причинитѣ Войниковъ да се раздѣли отъ любимитѣ си ученици.

Първата системна пропаганда на театралното изкуство се дължи сжщо на Войниковъ. Презъ 1859 год., както е известно, се почватъ представленията на диалозитѣ въ Шу-

ПРОДАВА се къща

НА ул. „Д. ВОЙНИКОВЪ“
№ 83 СЪ 315 кв. МЕТРА
ЗАСТРОЕНО И НЕЗАСТРОЕНО МѢСТО.

Споразумение:

РАЙЧО ГИЧЕВЪ

ул. „Санъ Стефано“

— Шуменъ —

Радио „МЕНДЕ“

Свѣтовна марка!

Фантастични постижения!

Естественъ тонъ!

Пишущи машини „Олимпия“
ГРАМОФОНИ, ПЛОЧИ и др.

Монтажъ и поправки на всички
електрически апарати и уредби.

„СИЛА“ ЕЛЕКТРИЧЕСКО БЮРО
Шуменъ Тел. 195.

ВЕСКА АЛЕКС. ВАСИЛЕВА

ИЛИЯ КОСТАКЕВЪ

ще се вѣнчeятъ въ гр. Шуменъ на 7 мартъ 4 часа
следъ обѣдъ въ църквата „Св. Три Светителъ“.
Ше кумуватъ семейство Ангелъ Радусеви.
Настоящото замѣня отдѣлни покани.

Шуменъ

Клисура—София

И въ гр. Шуменъ „ХОЛИВУДЪ“

„ХОЛИВУДЪ“ - хотелъ
НОВАТА ГОРДОСТЪ НА ШУМЕНЪ
надъ локалъ „ОДЕОНЪ“

Първокласенъ
Реномиранъ
Хигиениченъ
Изящно мебелиранъ

Топла и студена течаща вода
Удобна баня

Стопанинъ: Вячо Палуровъ

12 — 15

Въ наетата отъ насъ

ГОРА Въ село КЮЛЕВЧА, — Шуменско, има най-разни размѣри
МЕШОВИ СТОИТЕЛНИ МАТЕРИЯЛИ —
КУПУВАЧИ НА ТАКЪВЪ ДА СЕ ОТНЕСАТЪ ДО НАДЗИРАТЕЛЯ НИ ВЪ
с. КЮЛЕВЧА КОСТА ТОДОРОВЪ
най-късно до кра на мартъ
Дружество „КРИК“ — гара Каспичанъ

Последния предизборенъ стопански съборъ за областта ще бжде въ Шуменъ.

Правятъ се приготовления за успѣшното изнасяне на стопанския съборъ, който ще бже утре—7 того въ града ни Министра на вътр. работи г. Кресновски бѣ далъ съгласието си да вземе участие въ събора, но поради внезапно заболяване ще го замѣсти нашия съгражданинъ — министъръ на просвѣт. г. Д-ръ Николаевъ.

Радиотехника отъ радио Стара-Загора е пристигналъ за да направи нужнитѣ приготовления да могатъ речитѣ да се предаватъ по радио—Варна, радио—Ст. Загора и радио—София.

менъ. И тукъ влиянието на Воиникова е граидно. Както съ театъра си въ Браила предизвика създаването на театъръ и въ самата България, така и съ драматичнитѣ си произведения създаде подражатели и се наплодиха автори на драми, предимно съ исторически характеръ. Такава е била, изразена въ бегли черти, многостранната дейтелностъ на Добри П. Войниковъ като учителъ и апо-

столъ на свободата. Съ право той се счита за баща на българското театралното изкуство и основател на българския театъръ.

Писалъ е стихове, ржководства по словестностъ и драми, повече отъ които сж съ сюжетъ изъ българската стара история: „Покръщението на преславския дворъ“, „Райна княгиня“, „Крумъ страшенъ“, „Велислава българска княгиня“ и др. М. Пенковъ

Гражданственото възпитание

и чл. 47 от конституцията

Гражданствено възпитание на един народ ще рече дълбоко познаване от гражданите на своите права като негови свободни членове, определени не само в основния закон и в всички други закони от граждански и наказателен характер, а също и познаване още по-дълбоко задълженията към обществото, изразено в всеобща организация, наречено държава.

Без тия две условия и дори при липсата на едно от тях, няма правилно организирана държава, няма солидно споени по между си граждани на цялото население, образуващи народа.

Постигането на тия две съществени и необходими условия в коя да е държава е предмет на въковно гражданствено възпитание у народа въ опознаване и усвояване неговите нрави и задължения, както е предмет и на запазване традициите. Такова нѣщо виждаме най-изразително въ две европейски държави: Англия (островитѣ въ Атлантическия океанъ и тукъ тамъ въ обширнитѣ ѣ колонии, гдето въ ущърбъ на гражданствено възпитание и образование е развита традицията за държавното управление), — и въ Германия, гдето традицията и гражданственото възпитание сж вървѣли и вървятъ паралелно.

Въ България, поради дълго-въковното робство, гражданствено възпитание бѣше немислимо, защото народътъ въ турско време нѣмаше права, а само задължения. Поязи се, обаче, впоследствие чувство на традиция по отношение сплотността на народа около извоюване духовна и политическа свобода, но това благородно чувство бѣ кратковременно и разрушено току-речи въ зародиша си следъ освобождението ни отъ разцеплението на политически партии. За служба на Отечеството, тъй както доосвободителната проява на сплотеностъ съществуваше, никой не помисли.

„МАМЗЕЛЪ НИТУШЪ“

Мнозина отричатъ оперетата като музикално произведение, а играта на артистите като изкуство. Азъ не бихъ спорилъ по тоя въпросъ, но, да си призная, отивамъ съ удоволствие както на опера, на сериозенъ концертъ, така и на оперета. Въ оперетата ме привлича лекото, веселото, безгрижното, много пѣти правдоподобното съдържание. И, наистина днесъ, когато живота стана много труденъ, когато грижите тежатъ надъ всѣхъ и, който съ непосилна работа и карва насъщия, когато мисълта на всѣкого е отправена къмъ стремежъ за създаване повече блага, днесъ именно, човѣкъ се нуждае отъ душевна огомора, отъ нѣколко часа, прекарани въ развлѣчение, въ смѣхъ, въ забора на ежедневната сурова действителност.

А оперетата развлича, развеселява, размива до сълзи понѣкога. . .

Отъ много години въ града ни съществува оперетна дружба, въ която артисти, хористи и оркестранти се мѣнятъ, но директора — диригентъ е винаги единъ и сжщъ.

Шуменци познаватъ и ценятъ своя обичанъ съгражданинъ, уважаемия г. Величко Дюкмеджиевъ, бившъ дълго-

До колко учредителитѣ на държавното устройство на България сж отдавали голѣмо значение на това служене показва „Репорта на комисията върху основнитѣ начала на Конституцията за Бѣлг. княжество“ гдето члена за определяне положението и качествата на българскитѣ граждани (чл. 54 отъ сегашната конституция, съ черни букви е напечатано):

„Всички родомъ бѣлгари и чужденци, които отъ време на последната война сж помогнали въ подвигътъ за освобождението, било въ служба на тази война, било по гражданското управление сж по право граждани на българското княжество, ако изкажатъ желание на принадлежната власт, въ единъ срокъ отъ 6 месеци, отъ какъ влѣзе въ действие конституцията, да приематъ това гражданство.“

За жалостъ, поука отъ препоръките на комисията по изработване на конституцията ни съвсемъ малцина отъ народа и държавниците ни почерпиха.

Наистина, гражданственото възпитание на народа започна да се преподава отъ последнитѣ 1—2 десетилѣтия въ училищата. Но и то е въ общи черти. А за съвременната генерация, напр. на която предстои наскоро да се изкаже върху преустройството на държавното управление, следъ 19 май 1934 год. — не е направено почти нищо, или това „почти“ е незначително.

Ето кжде трѣбва да се действува бързо, планомерно и разумно отъ всички обществени кръгове, лично и непосредствено върху народнитѣ маси, като се мобилизиратъ безплатно всички подходящи за целта лица, на служба или не въ държавата, въз основа на чл. 47 отъ конституцията и манифеста на царя отъ 21 априлъ 1935 год.

Народнитѣ маси, върху труда на които лежи цѣлятъ държавенъ организъмъ, иматъ право на такава жертва отъ своите просвѣтени синове.

годишенъ учител по музика въ девическата гимназия и директоръ на сжщата, бившъ преподавателъ въ учителския институтъ. Скроменъ, трудолюбивъ, коректенъ въ отношенията си съ театралния персоналъ, удоволствие е на всѣкого да работи подъ негово ръководство.

И, ето, вчера за осми пѣтъ той изнесе при небивалъ успѣхъ втората презъ настоящия сезонъ оперета „Мамзелъ Нитушъ“.

Особено изпъкна въ ролята на Дениза г-жа Блага Дончева, която има приягнато личико, сопрано и великолепно, свободна, темпераментна игра. Тя се налага съ стройната си фигура, съ грациозни, пластични движения, съ чудесната си мимика.

Неподражаемъ Тартюфъ е г. Д. Стратевъ, режисьора на оперетата. Колко хуморъ вънесе отъ всѣки неговъ жестъ, отъ най-малката му гримаса, отъ всѣка негова дума! Той е надаренъ съ мощенъ басъ — баритонъ, какъто малцина отъ най-добритѣ оперни артисти, играещи роли като неговата, иматъ.

Строгата и набожна фигура на игуменката г-жа Костантинова вдъхва респектъ и ува-

Мароко

Подѣлбата му между Испания и Франция

Обширна държава въ северо-западна Африка, граничаща: на западъ съ Атлантическия океанъ, на северъ — съ Алжирия, на югъ съ пустинята Сахара: 812,300 кв. клм., заедно съ пустинята си земя, а 450,000 кв. клм. — населени порано съ 10 мил. жители, сега съ около 6 милиона: араби негри, маври, фелахи, бедуини, бербери и евреи, много отъ които сж скитнически племена, неподчинени напълно на централната власт, която е султанска. Европейцитѣ наброяватъ около 10,000 души. Повечето планинска страна, пресечена отъ високи вериги: Сръденъ и Анти Атласъ, 4700 м. в. и Рифъ, 4000 м. в., въ подножията на които се простиратъ плодородни равнини. По голѣми реки сж: Мелуйя, Тензифъ, Себу и Сусъ, а столини градове: Фецъ и Мароко. До 1904 г. Мароко бѣше независима държава — империя: държавния глава се нарича султанъ. Вследствие на настъпила голѣма анархия въ страната, Франция и Испания се намѣсиха, но, за да не я завладеятъ, Германия предизвика европейска конференция въ гр. Алжезиразъ презъ 1906 г. която гарантира цѣлостта на империята и независимостта на султана ѣ, и на товари Испания и Франция съ пазене реда и спокойствието въ нея; но въ 1911 г. тѣзи две държави окупираха Мароко и си го раздѣлиха на протекторатъ (покровителство), така:

Франция получи подъ свой протекторатъ 420,000 кв. клм. безъ пустинитѣ на югъ, и тѣ повече отъ половината на общото пространство, съ около 6 мил. жители, отъ които 4.7 мил. мохамедани и 117 хил. евреи, съ администр. центъръ гр. Рабатъ, пристанище на

жение, както у нейнитѣ симпатични пенсионерки, така и у публиката.

Майорътъ — г. Ачо Димитровъ бѣ незамѣнимъ, особено въ 3-то и 4-тото действия. Бързъ, подвиженъ, духовитъ, справящъ се съ всички положения, той оживотворяваше сценитѣ кждетъ се явяваше.

И най-после лиричнитѣ теноръ г. Ст. Генчевъ, директоръ на театъра г. Д. Дочковъ, пѣр. Густавъ — г. А. Ангеловъ Лорно — г. К. Куцаровъ, часовая — г. Люб. Петровъ, както и спретнатата група на офицеритѣ и пенсионеркитѣ, допринесоха за сполучливото изнасяне на прочутата оперета. Отидохъ си доволенъ, осъженъ, ободренъ, веселъ. Отъ сърдце се смѣхъ. А видѣхъ възрастни х-ра, които съ сълзи на очи се смѣха.

Въ оперетата нѣма сериозна музика, а весела, игрива, бързо асимилираща се.

Съгласуваната работа на хоръ и оркестъръ, на оркестъръ и солисти, както красивата и вдъхновена игра на артиститѣ може да направи отъ оперетата произведение за душевна огомора, за наслада, за истинско развлѣчение.

Като поздравяваме г. Диригента и г. г. Артиститѣ съ отличното изпълнение на веселата оперета „Мамзелъ Нитушъ“ ние имъ пожелаваме да зарегистриратъ още по-голѣми успѣхи въ бждащата си сценична дейностъ.

Н. Петровъ

Б. Р. Даваме мѣсто и на втори отзивъ за оперетата „Мамзелъ Нитушъ“, за да не бждемъ обвинени въ едностранчивостъ.

Атлант. океанъ, 28000 ж. и голѣми градове: Мароко (149,000 ж. въ 1926 г.); Фецъ, втора столица на Мароко, около 108,000 ж., обичната резиденция на султана, въ плодородно поле; Мекинезъ, 57,000 ж., лѣтна султанска резиденция, върѣдъ маслиненни градини; Казабланка, пристанище на Атлант. океанъ, 162,000 ж.

Испания взе като протекторатъ, северната частъ, 28,000 кв. клм. съ 745000 жители; администр. центъръ гр. Тетуанъ, пристанище съ голѣма търговия на Сръдиземно море, 45000 ж.; Мелила, главно пристанище на облястъта и на включената въ нея провинция Рифъ, съ 37000 ж.; Чеути пристанище срещу Гибралтаръ, съ 38000 ж. и гр. Ларашъ.

Германия не получи нищо въ Мароко; дадохъ ѣ голѣмо пространство отъ френската Екваториална африканска колония Конго, чиято повърхностъ заема 2,255,870 кв. клм. само съ 3,120,000 жители.

Отъ най-северната частъ на Мароко е създадена международна областъ Танжеръ съ единственъ градъ, 373 кв. клм. пространство 70000 ж., подъ номинална властъ на султана, управлявана отъ делегати на Испания, Франция и Италия. Хр. Маджаровъ.

Кредитна кооперация „Капка“ с. Тройца, Преслав

Годишна равностѣтка

За положението на смѣткитѣ на 31 декемврий 1936

НАИМЕНОВАНИЕ НА СМѢТКИТѢ	Активъ	Пасивъ
Каса	112774	та
Заеми	365698	га
Стоки	93673	—
Дебитори	50002	не
Движими и недвижими имоти	42897	ст
Дѣлове въ район. съюзъ и др.	17000	м
Гроздоизносъ	1166347	ти
Резервенъ фондъ		св
Разни фондове		г
Разни активи	154953	ия
Дѣловъ капиталъ		кѣ
Бѣлг. Земл. и Коопер. Банка		т
Срочни влогове		13
Безсрочни влогове		ан
Кредитори		то
Разни пасиви		е
Членски вноски		ои
Амортизационенъ фондъ		21
Погас. каса	102952	тс
Облигации отъ пог. каса въ Б. З. К. Б.	34600	ис
Всичко	2140896	до

Ведомость

За загубитѣ и печалбитѣ на 31. XII. 1936 год.

ЗАГУБИ	Суми	ПЕЧАЛБИ
Наименование на разходитѣ		
Бюджетни разходи		Лихви гл.) събрани
Заплати на персонала	27900	по заем.) несъбрани
Канц. осв. и отопление	3250	Лихви отъ излиш.
Наеми	2200	Такси.
Делегатски	1000	Собств. и наети стоп.
Погашение		Общи дост. стоки
Амортизация на имотитѣ	2054	Разни
Лихви		Отъ изпр. грешки
Лихви на влоговетѣ	5830	
Лихва на Б. З. К. Б.	11463	
Събрани лихви за сл. г.	36708	
За весници сп. и книги	740	
Данѣци	4409	
Разни	15845	
Чиста печалба 9533 лв. която се разпредѣля на 1. I. 1937 г.		
Къмъ резервния фондъ	2923	
Къмъ фондъ общоп. нач.	2923	
Къмъ фондъ кооп. домъ	2925	
За възн. упр. тела 5%,	476	
„ на контр. съветъ 3%	286	
Всичко	120932	Всичко

Председателъ: ХР. РАНГЕЛ

Касиеръ-дѣловодителъ: Г. Н. ПЕИ

Седмиченъ ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕГЛЕДЪ

Политическият борби въ за миръ и предписва увеличаване на въоръжението.

— Итало-германският отношения ставатъ все по-стегнати. Германия признава правото на Италия Сръдиземното море като база на влияние. Това е противно на досегашното английско господство въ морето.

— Числеността на населението въ Европа занимава сериозно управниците на нѣкои държави. Намалението на населението въ Франция е констатирано отдавна. Въ Германия настъпва сътресението на браковете ставатъ сѣ даване пари на младоженците. Въ Англия ергените се облагатъ сѣ данѣкъ, както бѣше и въ България. Въ Италия пѣкъ ще се гласува на 1 май т. г. чудноватъ законъ, споредъ който всѣко семейство трѣбва да има най-малко 4 деца, за да може наследителътъ имоти отъ родителите да бждатъ подѣлени по равно между децата; ако сѣ 3 деца, едната четвъртъ отъ наследството взема държавата; при 2 деца държавата ще взема половина, при едно дете то ще получи само една четвъртъ при липса на деца — наследникъ е държавата. На ергените ще се налага четворенъ отъ досегашния данѣкъ.

— Отъ 3 до 16 май т. г. въ Пловдивъ ще се открие международенъ панаиръ, въ който ще участвуватъ много европейски държави съ индустриални предмети, които ще бждатъ видени за пръвъ пѣтъ въ насъ. Ще се произвежда и изкуственъ дъждъ.

— Инфлуенцата се е появила на много мѣста въ Царството. Тя е силно заразителна и се предава чрезъ допирание съ болните или чрезъ прѣсно заразени предмети. Специалното й лекуване е болниятъ да стои въ дома си, по възможностъ осамотенъ и дезинфекция чрезъ преваряване на кърпите, употребявани отъ него.

— Въ Франция кабинетътъ на Леонъ Блумъ продължава бжде атакуванъ отъ дѣсни партии. За да успокои советъ, правителството предизема мѣрки за намаление на паритяга и ограничение на кулата.

— Германия настоява за външното на колониите й, противникъ на това държавата желаятъ омиротворение на Балканите чрезъ намирение въ отношенията между бедни и богати хора. Това значи много!

— Въпросътъ за възстановяване на Хабсбургите въ Австрия продължава да занимава живо италианските политически сръди. Следъ подписване на 11 юлий 1936 между Италия и Австрия пакта за взаимно осигуряване некоруптируемостта на австрийската територия, Италия се обявява решително противъ възстановяването на монархията въ Австрия, което не навременно и опасно за европейския миръ. Виена стои твърдо за възстановяването на монархията.

— Голѣмиятъ италиански флотъ съвсѣгъ на 2 III е изпратенъ въ комюнке, въ което се доброява политиката на правителството, поддържа идеята за възстановяване на монархията.

— Голѣмиятъ италиански флотъ съвсѣгъ на 2 III е изпратенъ въ комюнке, въ което се доброява политиката на правителството, поддържа идеята за възстановяване на монархията.

Машинно мебелно производство

„ПРОДНО ИЗКУСТВО“

ВСИЧКИ ВИДОВЕ МЕБЕЛИ

Търванъ Станчевъ & Юр. Янковъ

Зрещу щаба на 10 коненъ полкъ Шуменъ.

Халви! Халви!

ОРЪХОВА, БАДЕМОВА, ТАХАНЪ и ДР. КАКТО и ЕКСТРА КАДАИФЪ за СИРНИ ЗАГОВЕЗНИ ефтинъ и за селските бакали

само при „ШКОДРА“

Шуменъ — до редакция „Шуменска Поща“

Ученически пансионъ въ Герлово

Единъ отъ най-големите въпроси, които занимаватъ умствения и физически работници на днешното общество, безспорно, е грижата за младежта. Никога обществата и държавите, въ своето историческо развитие, не сѣ ценели толкова високо насоките на възпитанието и идеите, които се влагатъ въ душата на възпитаника — утрешния гражданинъ. Грижата за умственото и идейно израстване сѣ преплетени съ тѣзи за физическото такова. Физическото развитие на младежта представлява проблемъ, съ разрешението на който се борятъ общественици, педагози и педагози. Повикътъ „спасете децата“ се прѣска навсѣкжде кждето би намѣрилъ отзвукъ за да се подобратъ материалните условия, при които е поставена да живѣе младежта: респективно учащите.

Създаватъ се трапезарии при училищата презъ учебно време, а презъ лѣтото — колонии лагери, игрища, огнища и др. Създаватъ се тамъ, кждето има предпоставки и условия за тѣхъ. Ако е ценно създаването на безплатни ученически трапезарии, колонии и др. тамъ кждето наличните условия позволяватъ това, то подвигъ, сигурно, би трѣбвало да се нарече, да се създадатъ такива при липса на материални условия и сръдъ бедствуваше население. И тѣзи всички лоши материални условия сѣ превъзможни отъ неуморимия трудъ на народния учител, подпомогнатъ отъ будните на селото и държавата. Рѣдко ще намѣришъ села изъ Дѣли-Орманъ и Герлово (само тукъ съмъ кръстосалъ), кждето учителите да не сѣ превъзможали лошите материални условия и да не е създадена безплатна ученическа трапезария при училищата.

Моята мисълъ е другаде. Районните и сръдизни прогимназии наложила една друга грижа на учителството. При издането на децата ежедневно въ училище отъ 3 — 4 — 5 клм. въ студъ и калъ наложила се роди мисълта за ученическо общежитие, което да превъзможне тѣзи рискове въ здравето на учениците.

Само онзи, който не е живѣлъ въ общежитие, не познава неговото добро взаимно влияние между членовете му. Тамъ се създаватъ здрави социални чувства, другарска взаимомощ и любовъ помежду имъ, добра сръда за опознаване на учениците отъ учителя, проявяване добри склонности и предаването имъ единъ къмъ другъ, а париранието на лошите. Освенъ това избѣгва се убийственото обстоятелство да се преходжа ежедневно отъ едно село до друго и обратно.

Създаването на ученическо общежитие въ нашето село е замислено преди година. Осъществяването на тая идея въ време, когато се разшири прогимназията, се яви по-вече отъ наложително. Днесъ то е фактъ. Село Иваново, Преславско стои въ сръдата на единъ учебенъ районъ отъ 7 села. Около 40 ученика приивдагъ отъ околните села въ прогимназията. Учителството замисли да даде подслонъ на тѣзи приходящи деца и откри ученическо общежитие. Една обширна спалня съ железни креватчета приютава тѣзи деца презъ нощта. Една класна стая е занимателна, а друга е кухня и трапезария. Живота въ общежитието е нареденъ по типа на пансионите

Цѣлата самоуправа е въ рждетъ на учениците. Тѣ сѣ прислужници (по дежурство) въ спалнята. Тѣ сѣ готвачи и артелици (по дежурство). Тѣ сѣ доставчици и счетоводители. Цѣлиятъ този сложенъ апаратъ отъ взаименъ животъ се управлява и ръководи отъ ръководител и то по специални програми и уставъ изработени отъ самите ученици.

Взаимно разработване и четене рефератчета, организиране и животъ на уч. дружества ученическа потребителна кооперация съ магазинче, изнасяне пиески и забави, посещаване хорове и спѣвки, подготовка за прѣката училищна работа — ето съ какво е изпълненъ живота на учениците въ нашето общежитие.

То представлява единъ малък социалетъ съ цѣлата му сложностъ, радостъ и изгода. Казвамъ изгоди, защото тукъ въ най-забутания край на България, който съ нищо не се отличава отъ Родопа и по своето безплодие може да се причисли къмъ най-неплодородните жѣтища на България, се създаде за пръвъ пѣтъ въ този край такова общежитие. Мисленството на турския елементъ съ своя фанатизъмъ и назадничевостъ се явява като още по-голяма крачка. И „то ва е подвигъ“ се изрази единъ посетителъ, дошълъ отъ голѣмия градъ да види какъ живѣе бедното население въ низините.

Ще бжде ли оценено това дѣло отъ обществото — това бждащото ще покаже. Явно е едно, че това общежитие се посрещна и посрѣща отъ селяните съ адмирация и възторгъ. Наблюденията, направени отъ ръководството надъ живота въ общежитието, даватъ основание да се мисли, че въ края на краищата ще имаме резултати, които не сѣ се очаквали. Сръдата и планомерното възпитателно действие отъ страна на възпитате-

литъ ще превъзпита тѣзи деца съ здрави социални и другарски чувства. За здравеопазването и физическото закрепване на децата не бива и да говоримъ, резултатите ще бждатъ повече отъ добри. Това прилича още отъ началото. За учителството не говоримъ, то е все така скромно и когато прави подвизи и когато твори и пресъздава условията на учениковия животъ.

Цв. Бешевишки (народ. у-лъ)

Пирамидата на проф. Якобъ.

Споредъ предложението на проф. Якобъ, професоръ по история на университетата въ държавата Арканзасъ, строи се огромна пирамида на една скала, която за въ бждащото ще служи като паметникъ на сегашната култура на новата генерация.

Най-стариятъ документъ отъ миналите времена е египетскиятъ календаръ отъ 4,241 г. преди Христа. Старъ е 6177 г. а се е запазилъ благодарение на особениятъ строежъ на пирамидите. Обаче, какво ще остане отъ насъ следъ 6177 години? Какви паметници се ще запазятъ? За да могатъ да бждатъ съхранени следите на нашия животъ, отъ опустошенията на войните, революции или природни стихии.

Професоръ Якобъ предложилъ постройката на пирамидата паметникъ.

Тая пирамида ще бжде построена отъ най-добрите строителни материали, а въ вътрешността ще бждатъ вложени предмети, свидетелстващи за нашата висша култура: грамофонъ съ плочите на най-известните хора и композиции, Чаплиновиятъ филмъ, радио, сборникъ отъ конституциите на всички държави, разни научни табелки и фотографии на най-големите и интересни сгради на саѣта. Всички тия предмети ще бждатъ така съхранени, че не ще бждатъ огрозени нито отъ влагата, нито отъ рждата. Огънка ще бжде поместена дъска съ надписъ, че пирамидата ще бжде отворена тепърва въ 8,113 години.

Печатница „З О Р А“ — Шуменъ

Шуменско акцион. хлѣбарско д-во „Троха“ — Въ ликвидация

ПОКАНА

Съгласно решението на акционерното събрание отъ 21 февруар. т. г. Акционерите на дружеството, които още не сѣ си получили ликвидационните дѣлове, се поканватъ за последенъ пѣтъ, да се явятъ при ликвидатора Антонъ Цѣтевъ улица „Мария Луиза“ № 291 гр. Шуменъ, да си ги получатъ, или да се отнесатъ писмено до сѣщия, като представятъ акциите си.

Крайния срокъ за изплащането е до 30 юний т. г. Следъ тази дата акционерите губятъ право на дѣловете си, а сумите ще се дадатъ за благотворителна цѣль.

гр. Шуменъ, 4 мартъ 1937 год.

Отъ Ликвидаторите

Шуменско църковно настоятелство при храма „Св. Три Светители“

Обявление № 15

гр. Шуменъ, 1 мартъ 1937 г.

Шуменското църковно настоятелство при храма „Св. Три Светители“ обявява, че длъжността диригентъ на църковния хоръ при храма е вакантна.

Желаящите да заематъ тая длъжностъ да подадѣтъ заявленията си до канцеларията на църковното настоятелство най-късно до 10 този месецъ.

Отъ църковното настоятелство.

Хроника.

ДАНЪ НА ВАРНЕНЦИ за „Друмевата“ седмица. Културна Варна ще отдаде чрез съдействието на своя кметъ г. Я. Мустаковъ своята данъ на уважение и почитъ къмъ голѣмия нашъ исторически драматургъ Василь Друмевъ, като услуги съ богатия свой гардеробъ и декори „Иванко“, която пиеса ще се играе презъ цѣлата тържествена седмица и въ която седмица сж ангажирани, съ своитѣ благородни усилия, всички културни институти въ Шуменъ. Съвмѣстно съ всички първи граждани на града, начело съ г. г. областния директоръ, г. г. Б. Казанлиевъ и кмета Д. Добревъ.

МѢСТНАТА т. п. станция съобщава на телефоннитѣ абонати, че абонамента за II тримесечие отъ н. г. на телефоннитѣ имъ постове ще се заплаща презъ м. мартъ съ краенъ срокъ 31 с. м.

ШУМЕНСКОТО Околийско дружество на Общинскитѣ служители, изказва своята голѣма благодарностъ на мжжкия хоръ на музикалното дружество „Добри Войниковъ“ г-ца Душка Х. Тонева и г-ца Ташева и др. взели участие въ музикалната програма на вечерта, устроена отъ дружеството, на 27 февруарий, които съ отлично изпълнение на музикалнитѣ си номера, допринесоха извънредно много, за успешното изнасяне на сжщата вечеръ, която действително завърши съ блестящи морални и материални резултати. Вечеринката при добро посещение и задоволство на всички присъстваващи, завърши къмъ 3 часа сутринта.

НА 7 МАРТЪ т. г. недѣля 8¹/₂ часа вечерта Шуменската мжжка гимназия „Василь Друмевъ“ ще изнесе въ салона на читал. „Арх. Михаилъ“ концертна вечеръ посветена на гениалния компонистъ Людвигъ ванъ Бетховенъ по случай 110 години отъ смъртта му. Между другото ще бжде изпълнена (за втори пѣтъ въ България) голѣмата фантазия До Миньоръ за соло пиано, оркестъръ, смѣсенъ хоръ и солисти въ съставъ 250 души която се счита като предвестеница на „Деветата симфония.“

Прихода отъ концерта е за безплатната учен. трапезария.

ВЪ НЕДЕЛЯ 7 т. м. отъ 13—15 часа въ мжжката гимназия ще се състои Родителско—учителска среща между родителитѣ и настоянитѣ на ученицитѣ отъ четвъртитѣ и петитѣ класове на тая гимназия и тѣхнитѣ учители. Поканватъ се заинтересованитѣ родители и настойници да посетятъ тази среща.

ПРОТОИРЕЙ Д. Попвасилевъ (отецъ Дошо) ще говори отъ името на ученическитѣ дружества при Девическата гимназия и Стопанското училище въ чит. „Арх. Михаилъ“ три сказки на теми: Грижата Гладътъ и Мечтата.

Сказкигѣ ще се състоятъ на 8, 9 и 10 того понедѣлникъ, вторникъ и сръда 6¹/₂ часа вечерта. Сжщитѣ сказки сж говорени съ много голѣмъ успѣхъ миналата седмица въ Русе и Попово.

Входъ 2 лева въ полза на беднитѣ ученици.

НА 3 МАРТЪ т. г. въ село Смѣдово е образувана младежка кооперативна група която избра настоятелство въ съставъ: Прѣдседателъ: Маринъ Петровъ, Подпред Захари Вълчевъ; Секретаръ Стоянъ Лазаровъ, Съветници: Маринъ Хр. Поповъ и Иванъ Геновъ. Пожелаваме успѣхъ на младежитѣ.

НА 22 Т. М. въ Шуменъ специална комисия назначена съ заповѣдъ отъ Областния земеделско стопански директоръ ще произведе изпити за лица, които се занимаватъ съ производство на овощенъ посалоченъ материалъ.

Съгласно правилника за контрола върху производството и търговията съ овощенъ посалоченъ материалъ, публикуванъ въ Държ. вестникъ брой 37/937 година, съ производството на такъвъ материалъ да се занимаватъ само лица завършили сръдно земеделско училище. Завършилитѣ практически и допълнителни земеделски училища могатъ да откриватъ частни овошни разсадници, следъ като положатъ практически изпитъ предъ специална за това комисия.

За да се уреди положението на ония лица, които принасятъ овошни разсадници отъ последнитѣ три години, но нѣматъ изискуемия се споредъ новия правилникъ образователенъ цензъ, дава имъ се право да положатъ теоретически и практически изпитъ изключително само на тая първа изпитна сесия.

Теоретическия изпитъ ще се състои въ устни въпроси върху работитѣ въ сръзка съ производството на посалочния материалъ и задълженията на производителитѣ по закона за подобрене земеделското производство и опазване полскитѣ имоти и правилника за контролъ върху производството и търговията съ овощенъ посалоченъ материалъ.

Практическия изпитъ ще се състои въ непосредствено извѣждане на нѣкоя практическа работа въ сръзка съ това производство.

На издържалитѣ тия изпити Дирекцията ще издаде свидетелство за правоспособностъ за упражняване на професията. Заинтересованитѣ трѣбва да подадатъ зявления до Дирек-

цията, придружено съ удостоверение отъ съответното околийско агрономство, че лицето въ продължение на 3 години се е занимавало съ производството на посалоченъ овощенъ материалъ.

ТУКАШНАТА люб. опер. група при читал. „Арх. Михаилъ“, днесъ замина за Исперихъ кждето ще представи играната въ Шуменъ и Нови Пазаръ „Мамзель Фигушъ“.

КООПЕРАТИВНИ. Въ с. Върбяни—Ново Пазарско и с. Троица, Преславско кредитнитѣ кооперации уреждатъ кооперативни мандри.

ШУМЕНСКО Окол Д-во на Общинскитѣ Служители свиква Общо Годишно Събрание което ще се състои на 28 мартъ т. г. 8 часа сутринта, въ заседателната зала на Шуменската Градска Община съ дневенъ редъ:

1. Рефератъ отъ секретаря на съюза Ангелъ Ивановъ.

2. Отчетъ на настоятелството и докладъ на надзорния съветъ и освобождаване отъ отговорностъ настоятелството и надзорния съветъ.

3. Гласуване бюджета на двото за 1937 г.

4. Разни.

5. Избиране нво и надзоренъ съветъ.

Забележка: Ако на опредѣленото по горе време не се явятъ болшинство членове, събраниято ще се състои въ 9 ч. колкото и членове да присъствуватъ.

ОТЪ ИМЕТО на земеделско стопанската задруга въ село Плисковъ, сж изнесени, следнитѣ беседи и реферати:

1) Иванъ Ганчевъ на тема Държава, Нация—народъ;

2) Величка Маринчева на тема: Създаване първата българска държава, вътрешни борби и поука отъ тѣхъ;

3) Лахаръ Христовъ на тема: Функциигѣ и ролята на сепкр.—бирника, като отчетникъ и общественикъ;

4) Димо Ризовъ на тема: История на хигиената.

Сказкигѣ бѣха много добре посетени и задоволството на посетителитѣ видимо голѣмо.

Пожелаваме на скромнитѣ ни културъ—грегери, все така да изнасятъ сказки и реферати за повдигане културното и просветно ниво на Българското село.

ГАРА Хитрино. Тукъ читалището кждето се чувствува голѣма нужда отъ него е замръзло.

Закупеното за 15000 лева радио стои неизползвано.

Дългъ е на интелигенция и кмета да го съживятъ.

ТЕАТЪРЪ И КИНО

1. Военното кино представя разкошния филмъ „Янъ Кипура“.

2. „Одеонъ“ — прожектира извънредно възхитителната продукция „Розъ Мари“.

Еврейско кредитно кооперативно д-во „НАДИМА“

ПОКАНА

Съгласно чл. 34 и 43 отъ устава на Д-вото ул. съветъ поканва г. г. членоветѣ на

VIII редовно общо годишно събрание което ще се състои на 17 МАРТЪ н. г. въ 9 часа въ салона на „Бетъ Амъ Иари“ ул. „Еврейска“ при

ДНЕВЕНЪ РЕДЪ:

1) Отчетъ на управителния и докладъ на ком. съвети за 1936 г. 2) Приемане годишния балансъ и губи и Печалби“ за 1936 г. 3) Освобождаване отъ ностъ членоветѣ на управителния и контролния съветъ. 4) Опредѣляне размѣра на заемитѣ, които Д-вото сключва. 5) Опредѣляне максималния размѣръ на които единъ членъ може да сключи при д-вото 6) мандатъ на управителния съветъ да изработи и пририфитѣ, при които ще работи д-вото. 7) приемане за 1937 г. 8) Изборъ на 2 нови членове въ управителния съветъ на мѣсто на излизалитѣ редовно г-да Яко Ави и Бито С. Мизрахи, на новъ контроленъ съветъ и запасни членове.

Въ случай, че събраниято не се състои на опредѣлената дата съгл. чл. 39 отъ устава, отлага се за 21 н. г. на сжщото мѣсто въ 9 часа сутринта при сжщия редъ, когато ще се състои колкото членове и сътствуватъ и безъ особена покана.

Забележка: Членоветѣ трѣбва да се снабдятъ съ карти за събраниято.

гр. Шуменъ, 5. III. 1937 г.

Отъ управителния съветъ: Председателъ: Н. БЕЖИ
Секретаръ: САМУИЛЪ Й. ЕШКЕ

Балансъ

на 31 декемварий 1936 год.

Активъ			
Каса	70573	Дѣловъ капиталъ	
Банки	593016	Фондове	
Банка „Геула“ Б. К. К.	1544151	Спестовни влогове	
Заеми с-у поржчит.	2378326	Търговски влогове	
Сконтрани полици	376131	Седмични влогове	
Ипотечни заеми	138631	Срочни влогове	
Текущи с-ки с-у поржчителство	1306950	Детски влогове	
Текущи с-ки с-у залози	780452	Временни смѣтки	
Протест. полици	59672	Наши преводи	
Сждебни вземания	40065	Лихви за 1937 год.	
Дебитори	6200	Печалба за разпр.	
Имоти—движими	46300		
Дѣлове и съучастия	84103		
Временни смѣтки	35102		

Статистически смѣтки

Депозити	3370300	Депозанти	
Чужди п-ци за съб.	396549	Седанти	
Кореспонд. за инкосо	17080	Наши п-ци за инкосо	
Депоз. п-ци при банка „Геула“ Б. К. К.	388100	Наши п-ци въ депо	
	11631801		

Смѣтка „Загуби и печалби“

Платени лихви и др.	342091	Събрани лих. и ком.	
Заплати, канц. порто и гербъ, осв. отопл. телефонъ и др.	166466	Отъ инк. и преводи	
Наеми	14100	Отъ канц., порто и др.	
Данъци	16339		
Удобрени на съюза	6000		
Амортизация на инв. и мебелитѣ	5147		
Печалба за разпред.			
15% рез. фондъ	5477		
10% несѣб. взем.	3651		
10% Еар. у-ще	3651		
5% ф. Културенъ	1825		
60% дивид. 4°	21906		
Допълн. резерва	34840		
	71350		
	621493		

Контроленъ съветъ:

Е. Г. Коенъ, Н. А. Исаковъ, М. С. Коенъ.

Директоръ: Г. Д. Меранда

НОВИЯТЪ ПАТЕНТЪ ЯКИ!

Най-новото въ мжжкитѣ ризи.

Вѣчно коравитѣ яки. ПРЕИМУЩЕСТВОТО НА ТѢЗИ ЯКИ Е, ЧЕ ПРИ ПРАНЕ СТАВАТЪ МЪКИ, НО ВЕДНАГЪ ПРИ ЕДНО ЛЕКО глудене безъ коли и БЕЗЪ ДА СЕ НОСЯТЪ НА ГЛАДАЧНИЦА, СТАВАТЪ НАНОВО КОРАВИ, БЕЗЪ ДА НАЧУПВАТЪ КАКТО КОЛОСАНИТѣ. ПО ТОЯ НАЧИНЪ ЯКАТА ЗАПАЗВА ФАСОНА СИ БЕЗЪ ГЪНКА, КРАСИВА, ЕЛЕГАТНА И НЕ СЕ ИЗМЪРСЯВА. СЖЩО И НОВИЯ ТИПЪ РИЗИ СЪ америкаански маншети и вѣжнитѣ копчета.

НѢМА ВЕЧЕ КЪСАНИЕ НА МАШЕТИ, ЧУПЕНЕ И ГУБЕНЕ НА КОПЧЕТА.

ПАТЕНТА Е ОТКУПЕНЪ ЗА ШУМЕНЪ САМО ОТЪ ФИРМАТА Ганчо Дянковъ & Синове

ОЧАКВАЙТЪ НАСКОРО ТАЗИ НОВОСТЪ.